

Frøer som føde for Musvåger (*Buteo buteo* (L.)).

Af H. VOLSØE.

(With an English summary: Frogs as food for Buzzards).

I foråret 1946 iagttog jeg ved Ramløse i Nordsjælland en Musvåge, som på en hegnstolpe sad og fortærede et bytte. Da den var fløjet bort, gik jeg hen for at se, om den eventuelt havde efterladt rester af byttet og fandt så ved foden af stolpen de to æggeledere af en frø. Et par dage efter gjorde jeg på samme lokalitet en ganske lignende iagttagelse.

Det bemærkelsesværdige ved disse iagttagelser er ikke, at Musvågen æder frøer, for det er en kendt sag, at frøer udgør en almindelig bestanddel af Musvågens normale kost. Derimod kan det forhold, at fuglen i begge tilfælde undlod at æde frøernes æggeledere, måske bidrage til løsningen af et gammelt problem.

Ikke sjældent finder man sent på vinteren og om foråret nogle ejendommelige geléklumper liggende spredt over marker og enge. I almindelighed bliver de vel antaget for at være en eller anden slags slimsvamp, men i Tyskland bærer de i folkemunde betegnelsen "Sternschnuppen", idet man antog, at de faldt ned som stjerneskud. På dansk har de mig bekendt ikke noget navn. I 1915 kunne STAMM vise, at disse "Sternschnuppen" i virkeligheden var æggeledere af frøer, som under indfyldelse af vejr og vind svulmede op til de uformelige geléklumper. Tilbage var spørgsmålet, hvordan disse æggeledere blev isoleret fra frøerne. STAMM mente, at det utvivlsomt drejede sig om rester fra et eller andet dyrs måltid, men var usikker m. h. t. hvilket dyr. Han betragtede det som ganske givet, at man kunne se bort fra fuglene, og var nærmest tilbøjelig til at give odderen skylden. Et andet pattedyr, man kunne nære mistanke til, er ilderen, som skal være en ivrig frøjæger. På det tidspunkt, hvor STAMM gjorde sin iagttagelse, fandtes ilderen imidlertid ikke på Sjælland, hvorfra fænomenet derimod kendtes.

At odderen, som i Danmark ikke er noget helt almindeligt dyr, skulle være ophavsmanden til disse almindeligt forekommende "Sternschnuppen", har altid forekommet mig tvivlsomt.

På de steder, hvor jeg har fundet dem, fandtes der desuden, så vidt jeg ved, ingen oddere. Nu må det naturligvis indrømmes, at da odderen fører en meget skjult tilværelse, findes den utvivlsomt på flere lokaliteter, end man i almindelighed tror. Det afgørende i denne forbindelse er imidlertid, at der aldrig er leveret bevis for, at odderen — eller ilderer — efterlader æggeledeerne af de frøer, de tager. Ovenstående iagttagelser viser derimod, at det gør Musvågen. Det ligger derfor nær at antage, at denne fugl er den egentlige gerningsmand.

Imidlertid er to enkelt-iagttagelser et noget spinkelt grundlag at bygge på, og hensigten med denne lille meddelelse er da også først og fremmest at henlede danske ornitologers opmærksomhed på fænomenet, således at der ved supplerende iagttagelser kan skaffes et større grundlag for "sigtelsen". Det gælder ikke alene iagttagelser af selve "forbrydelsen", men også observationer af forekomsten af disse "Sternschnuppen", og hvilken årstid de forekommer på. Det er sandsynligt, at de kan dannes både forår og efterår, derimod næppe midt om vinteren, når frøerne ligger i dvale. De om efteråret dannede ligger sikkert vinteren over og forsvinder først med forårstørken. — Supplerende iagttagelser modtages gerne af nærværende forf., eller kan sendes direkte til tidsskriftets redaktion.

SUMMARY IN ENGLISH

Frogs as food for Buzzards (*Buteo buteo* (L.)).

In the spring of 1946 I made two identical observations of Buzzards catching and eating a frog; on both occasions they left the oviducts of the frog uneaten. These observations are believed to explain the origin of the so-called "Sternschnuppen", small gelatinous masses found on fields and meadows during winter and spring. STAMM (1915) has shown that these masses are actually the oviducts of frogs, which through the influence of rain and air become transformed into shapeless lumps. STAMM believed the otter to be guilty of this peculiar treatment of the frogs, but could give no real proof of this. Considering the wide distribution and common occurrence of the Buzzards in Denmark, the above observations may perhaps furnish the clue to the solution of the mystery of the origin of the "Sternschnuppen".

Literatur.

STAMM, R. H. 1915: Om Dannelsen af de saakaldte "Sternschnuppen". — Vidensk. Meddel. Dansk naturh. Foren. 66.